

VIBORG
KOMMUNE

Affaldshåndteringsplan for Viborg Kommune 2021-2026

Forslag til offentlig høring

Indholdsfortegnelse

Affaldsplan	3
Kortlægning	4
Opgørelser over mængder af affald produceret i Viborg kommune	5
Opgørelser over mængder af affald, som eksporteres fra eller	7
Oversigt over indsamlings- og anvisningsordninger for affald	10
Deponerings- og forbrændingsanlæg benyttet af Viborg kommune	12
Sorterings- og behandlingsanlæg benyttet af Viborg kommune	13
Omkostninger ved affaldshåndtering	16
Målsætning	17
Visioner for affaldsområdet	19
Styringsværktøjer	21
Sammenhæng og verdensmål	23
Planlægning	30
1. Husstandsindsamling	32
2. Genbrugsstationer	35
3. Formidling	38
4. Genbrugseffekter	40
5. Affald i det offentlige rum	43
6. Erhvervsaffald	44
Strategisk miljøvurdering	45

Om affaldsplanen

Affaldsplanen udgør Viborg Kommunes plan for affaldsområdet og beskriver, hvad Viborg Kommune vil arbejde med på affaldsområdet i den kommende periode på 6 år (2021-2026) samt visionerne på affaldsområdet for årene frem til 2031. Det er her, der lægges en retning for, hvor langt vi skal nå med eksempelvis affaldsforebyggelse og genanvendelse af affald i Viborg Kommune.

Affaldsplanen er skrevet i et samarbejde mellem Viborg Kommune som myndighed og Revas, Viborg Kommunes affaldsenhed, som står for driften af affaldshåndteringen. Affaldsplanen er resultat af en længerevarende proces, der blandt andet omfatter:

- Dataindsamling vedr. affaldsmængder og-tendenser gennem de seneste år
- Brugerundersøgelser, bl.a. via Revas' app "AffaldViborg" samt på genbrugsstationerne
- Afholdelse af workshops med fagpersoner og andre interessenter
- Temadrøftelser i Viborg Kommunes Klima- og Miljøudvalg

Affaldsplanens indsatsområder og initiativer er afstemt i forhold til Regeringens "Handlingsplan for cirkulær økonomi, National plan for forebyggelse og håndtering af affald 2020-2032", udsendt juli 2021.

Læsevejledning

Affaldsplanen består (foruden nærværende introduktion) af tre afsnit: *Kortlægning*, *Målsætning* og *Planlægning*. Du finder afsnittene via fanebladene øverst på siden.

Kortlægning omfatter oversigter over indsamlet viden og data, som danner grundlag for affaldsplanens øvrige indhold.

Målsætning omfatter beskrivelse af de overordnede målsætninger, som Viborg Kommune med denne affaldsplan skal opnå i henhold til nationale planer/strategier, FN's Verdensmål og andre rammebetingelser.

Planlægning omfatter beskrivelser af de konkrete indsatser og tiltag, som skal sikre, at Viborg Kommune kan leve op til sine forpligtelser og målsætninger på affaldsområdet i årene fremover.

Kortlægning

Affaldshåndteringen i Danmark har de seneste år gennemgået en stor udvikling i forhold til indsamling, sortering og genanvendelse af affald. Dette har også været aktuelt i Viborg Kommune, hvor der i 2018 blev indført en indsamlingsordning for husholdningsaffald bestående af nye affaldsbeholdere og sortering i fem fraktioner: restaffald, madaffald, papiraffald, metal-, glas- og hård plastaffald samt batterier. Med et øget nationalt fokus på cirkulær økonomi, sikring af mere kvalitet i affaldsgen anvendelsen og et mål om øget ensretning kommunerne imellem stilles der nye krav til kommunernes affaldsordninger. I Viborg Kommune er der med den eksisterende affaldssortering sikret et solidt fundament for at imødekomme og understøtte de nye nationale mål.

Afsnittene i menuen til venstre indeholder oversigtsbeskrivelser for kortlægningen af den nuværende status på affaldsområdet i Viborg Kommune.

Data for Viborg Kommune er opgjort med baggrund i:

- Affalddatasystemet som indeholder data om affaldsproduktion og behandlede mængder i Danmark.
- Revas, Viborg Kommunes affaldsstatistik

Opgørelser over mængder af affald produceret i Viborg kommune

I nedenstående tabel 1 ses en opgørelse af affaldsproduktion i Viborg kommune fordelt på kilde og behandling. Opgørelsen er opgjort for 2019 og hentet fra det nationale affaldsdatasystem www.ads.mst.dk.

Tabel 1: Affaldsproduktion fordelt på kilde og behandling <i>Produceret affald 2019 i Viborg kommune</i> <i>Mængdeangivelse: Absolut (mængde i ton)</i> <i>Rapporten er hentet den 01-07-2021 fra www.ads.mst.dk</i>										
Branchegruppe	Husholdning	Bygge- og anlæg	Ekstraterritoriale organisationer og organer	El-, gas- og fjernvarmeforsyning	Industri	Landbrug, Jagt og Skovbrug	Service	Vandforsyning, Kloakvæsen, Affaldshåndtering og Rensning af jord og grundvand	Uoplyst Branche	Total [tons]
D1 - Deponering på eller i jorden (f.eks. deponeringsanlæg) [tons]	2.395,579	13.796,907		400,208	74,311	587,072	7.567,295	215,240	0,052	25.036,664
D5 - Deponering på specielt indrettet deponeringsanlæg (f. eks. placering i vandtætte, tildækkede rum, der er adskilt indbyrdes og isoleret fra det omgivende miljø) [tons]		1.566,220			72,340	8.343,360	4.358,990	676,700		15.017,610
D9 - Fysisk-kemisk behandling, ikke andetsteds specificeret i dette bilag, som resulterer i forbindelser eller blandinger, der bortskaffes ved en af de i D 1 til D 12 omhandlede operationer (f.eks. fordampning, tørring og kalcinering) [tons]	27,208	44,920		18,675	342,627	79,496	336,089	70,702	3,000	922,717
D10 - Forbrænding på landjorden [tons]	228,449	59,198		25,876	246,331	5,120	135,676	9,292		709,942
D13 - Blanding forud for en af de i D 1 til D 12 omhandlede operationer [tons]	2.155,285	251,740		1,860	33,940	72,210	268,370	33,670	7,850	2.824,925
D14 - Rekonditionering forud for en af de i D 1 til D 13 omhandlede operationer [tons]	9,760	181,925			59,585	42,390	156,280	4,620		454,560
D15 - Oplagring forud for en af de i D 1 til D 14 omhandlede operationer (bortset fra midlertidig oplagring forud for indsamling på det anlæg, hvor affaldet er produceret) [tons]	31,600	43,450			7,154	79,980	35,980	10,320		208,484
R1 - Hovedanvendelse som brændsel eller andre midler til energifremstilling [tons]	10.494,959	1.391,836	1,400	41,615	2.430,941	19.301,493	6.931,340	90,000	7.325,224	48.008,808
R2 - Genvinding eller regenerering af opløsningsmidler [tons]		68,720			102,445		27,249			198,414
R3 - Genanvendelse eller genvinding af organiske stoffer, der ikke anvendes som opløsningsmidler (herunder kompostering eller andre former for biologisk omdannelse) [tons]	21.456,518	699,735		6,259	22.511,616	12.913,986	5.609,464		64,620	63.262,198
R4 - Genanvendelse eller genvinding af metaller og metallforbindelser [tons]	8.835,655	855,696		21,847	2.247,907	677,745	2.086,216	1.459,473	62,333	16.246,872
R5 - Genanvendelse eller genvinding af andre uorganiske stoffer [tons]	11.110,860	63.634,419		110,381	4.866,478	5.783,137	21.477,902	1.893,630	18.405,640	127.282,447
R6 - Regenerering af syrer eller baser [tons]							0,237			0,237
R8 - Nyttiggørelse af komponenter fra katalysatorer [tons]					0,053	0,088	21,329			21,469

R9 - Regenerering og anden genbrug af olie [tons]	43,624	15,875		7,575	142,107	21,911	1.103,917	1,490	1,745	1.338,244
R10 - Spredning på jorden med positive virkninger for landbrug eller miljø [tons]	3.953,600	140,230			7.142,800	1.349,520	34,740	494,620		13.115,510
R11 - Anvendelse af affald hidrørende fra en af operationerne R 1 til R 10 [tons]		87,470				7,400	0,667			95,537
R12 - Udveksling af affald med henblik på at lade det gennemgå en af operationerne R 1 til R 11 [tons]	24.012,788	5.304,409	0,184	3,175	15.811,382	742,982	14.707,165	416,723	228,782	61.227,590
R13 - Oplagring af affald forud for en af de i R 1 til R 12 omhandlede operationer (bortset fra midlertidig oplagring forud for indsamling på det anlæg, hvor affaldet er produceret) [tons]	1.714,968	2.626,730		2,495	1.524,882	2.196,228	905,281	87,284	93,400	9.151,268
Total [tons]	86.470,853	90.769,480	1,584	639,966	57.616,899	52.204,118	65.764,187	5.463,764	26.192,646	385.123,497

Opgørelser over mængder af affald, som eksporteres fra eller importeres til Viborg kommune

I nedenstående tabel 2 ses en opgørelse over mængder af affald, som eksporteres fra eller importeres til Viborg kommune. Opgørelsen er opgjort for 2020 og hentet fra det nationale affaldsdatasystem www.ads.mst.dk.

Tabel 2: Import og Eksport af affald fordelt på fraktion

Affaldsmængder 2020 i Viborg kommune (tons)

Rapporten er hentet den 06-07-2021 fra www.ads.mst.dk

For en komplet liste over affaldstyper og EAK-koder (Det Europæiske Affaldskatalog) henvises til bilag 2 i [Bekendtgørelse om affald](#) (BEK nr. 2159 af 09/12/2020)

Land	EAK	2020	
		Eksport	Import
		Nyttiggørelse [tons]	Nyttiggørelse [tons]
Belgien	12 01 03 Filspåner og drejespåner af ikke-jernmetal	119,000	
	16 01 18 Ikke-jernmetal	9,380	
	19 12 03 Ikke-jernmetal	139,753	
	I alt	268,133	
	19 12 03 Ikke-jernmetal	23,792	
	I alt	23,792	
	16 01 03 Udtjente dæk		953,000
	I alt		953,000
Holland	12 01 01 Filspåner og drejespåner af jern	194,280	
	19 12 02 Jernholdigt metal	10,040	

Pakistan	19 12 03 Ikke-jernmetal	139,180	
	I alt	343,500	
	16 01 03 Udtjente dæk		4.397,000
	I alt		4.397,000
Polen	12 01 99 Andet affald, ikke andetsteds specificeret	6.619,600	
	I alt	6.619,600	
	12 01 03 Filspåner og drejespåner af ikke-jernmetal	7,500	
	16 01 18 Ikke-jernmetal	76,160	
Sverige	19 12 03 Ikke-jernmetal	77,980	
	I alt	161,640	
	12 01 01 Filspåner og drejespåner af jern	42,060	
	19 12 02 Jernholdigt metal	7.292,910	
Tyskland	19 12 03 Ikke-jernmetal	559,171	
	I alt	7.894,141	
	17 04 11 Kabler, bortset fra affald henhørende under 17 04 10	740,530	
	19 12 03 Ikke-jernmetal	228,540	
	I alt	969,070	
	16 01 03 Udtjente dæk		3.275,000
	I alt		3.275,000
	19 12 02 Jernholdigt metal	236,220	
	I alt	236,220	
	12 01 99 Andet affald, ikke andetsteds specificeret	243,067	
	I alt	243,067	
	12 01 99 Andet affald, ikke andetsteds specificeret	190,820	
	16 01 18 Ikke-jernmetal	21,940	

19 12 03 Ikke-jernmetal	432,803	
I alt	645,563	
19 12 03 Ikke-jernmetal	22,500	
I alt	22,500	
19 12 03 Ikke-jernmetal	244,260	
I alt	244,260	
16 01 03 Udtjente dæk		10.199,000
I alt		10.199,000
19 12 02 Jernholdigt metal	187,760	
I alt	187,760	
Total [tons]	17.859,246	18.824,000

Oversigt over indsamlings- og anvisningsordninger for affald

I nedenstående oversigt 1 ses Viborg Kommunes hente- og bringeordninger, samt anvisningsordninger. Oversigten er opgjort med baggrund i gældende regulativer for husholdningsaffald og erhvervsaffald for Viborg Kommune pr. 1. juli 2021. som udgives via [NSTAR - Den Nationale Standard Affalds Regulativdatabase](#) | [Energistyrelsen \(ens.dk\)](#)

Oversigt 1: Oversigt over Viborg Kommunes indsamlings- og anvisningsordninger 2021	Ordninger for husholdninger	Ordninger for erhverv
Henteordninger (husstandsindsamling)	Restaffald	Restaffald
	Madaffald	Madaffald*
	Papir	Papir*
	Metal, glas og hård plast	Metal, glas og hård plast*
	Batterier	Batterier*
		Farligt affald
		ikke-genanvendeligt farligt affald
		klinisk risikoaffald
		Affald fra olie- og benzinudskillere med tilhørende sandfang
Bringeordninger	Genbrugsstationer (sorteret affald, undtaget herfra er dog restaffald og madaffald)	Genbrugsstationer (sorteret affald, undtaget herfra er dog restaffald og madaffald)
		Farligt affald
		ikke-genanvendeligt farligt affald
		klinisk risikoaffald
		Forbrændingseget affald
		Deponeringseget affald

Anvisningsordninger <i>(efter aftale)</i>		Forbrændingseget affald
		Deponeringseget affald
		Farligt affald
		ikke-genanvendeligt farligt affald
		klinisk risikoaffald
		Anmeldelsespligtig jord
		<i>* gælder kun for erhverv beliggende i blandede bolig- og erhvervsejendomme samt for kommunale virksomheder og kommunale institutioner</i>

Deponerings- og forbrændingsanlæg benyttet af Viborg kommune

I nedenstående oversigt 2 og oversigt 3 ses deponerings- og forbrændingsanlæg benyttet af Viborg Kommune.

Oversigt 2: Deponering af affald produceret i Viborg Kommune

Deponeringsegnet affald	2016	2017	2018	2019	2020
Tilførte mængder (tons)	5.583	6.975	7.187	7.541	8.468

Modtageanlæg	Aftaleperiode	Kapacitet iflg. aftale
Revas Deponi	frem til 2009	-
Energist (tidligere L90)	2009 - 2014	-
Nomi 4S	2015 - 2017	5.400 ton
Nomi 4S	2018 - 2019	5.400 ton
RenoDjurs	2020 - 2022	7.400 ton

Oversigt 3: Forbrænding af affald produceret i Viborg Kommune

Forbrændingsegnet affald	2016	2017	2018	2019	2020
Tilførte mængder (tons)	46.624	47.730	42.437	38.723	38.552

Modtageanlæg	Aftaleperiode	Kapacitet iflg. aftale
L90 (Viborg Kommune er medejer)	frem til 2014	-
Energist (tidligere L90) (Viborg Kommune er medejer)	2015 -	Budgetmængder vurderes årligt

Sorterings- og behandlingsanlæg benyttet af Viborg kommune

I nedenstående oversigt 4 ses sorterings- og behandlingsanlæg benyttet af Viborg Kommune. pr. 1. juli 2021.

Viborg Kommune udbyder løbende opgaver vedrørende afsætning og behandling af affald.

Oversigt 4: sorterings- og behandlingsanlæg benyttet af Viborg Kommune pr. 1. juli 2021

Affaldstype

Aftalepart

Have-parkaffald (HPA) og jord

HedeDanmark A/S
Klostermarken 12
8800 Viborg

Neddeling af træaffald, trykimprægneret træaffald og stort brændbart

Woodson Holding ApS
Højmarken 24
5492 Vissenbjerg

Rent træ (A2)

Marius Pedersen
Ørbækvej 851
5863 Ferritslev Fyn

Gips, rockwool, wrapfolie, PVC

Marius Pedersen
Sandagervej 40
7400 Herning

Trykimprægneret træ (A4)

Marius Pedersen
Ørbækvej 851
5863 Ferritslev Fyn

Dæk, planglas (ISO-MIX), emballageglas

DanBørs A/S
Rosenkæret 11 C, 2. sal
2860 Søborg

Blandet papir/pap

HCS A/S Transport og Spedition
Hvissingevej 100
2600 Glostrup

Bølgepap	Stena Recycling A/S Banemarkesvej 40 2605 Brøndby
Madaffald / Kildesorteret organisk dagrenovation (KOD)	GEMIDAN A/S Lufthavnsvej 5 9400 Nørresundby
Blandet metal, glas og hård plast (MGP)	Ribe Flaskecentral A/S Ørstedesvej 35 6760 Ribe
Blød plast (LDPE-folie)	Stena Recycling A/S Banemarkesvej 40 2605 Brøndby
Affald til forbrænding via Energnist (Viborg Kommune som ejerkommune)	Energnist I/S Uldjydevej 2 7400 Herning
Jern og Metal, akkumulatorer	Stena Recycling A/S Frederiksgade 19-21 8840 Rødkærsbro
Drikkedåser (Aluminium)	Stena Recycling A/S Frederiksgade 19-21 8840 Rødkærsbro
Indsamling af genbrugseffekter, tøj og tekstiler på genbrugsstationerne	Røde Kors Spildopmagerne Viborg Kirkens Korshær Folkekirkens Nødhjælp Danmission Genbrugshuset Bjerringbro (Røde Kors, Y's Men samt Y's Menette) KFUM Møldrup FDF Stoholm / Spildopmagerne Fjends FDF Ørum
Tøj	Frelsens Hær Hammerholmen 20 2650 Hvidovre

Byggeaffald, flydende affald og
emballeret affald
(bl.a. basisk affald, syreaffald,
gødningsstoffer)

Fortum Waste Solutions A/S
Lindholmvej 3
5800 Nyborg

Emballeret affald
(bl.a. opløsningsmidler,
bekæmpelsesmidler, ukendt affald, klinisk
risikoaffald, medicinaffald m.m.)

Special Waste System A/S
Herthadalvej 4A
4840 Nørre Alslev

Malingsaffald, fast olieaffald

I/S Reno-Nord Farligt Affald
Langerak 21
9220 Aalborg Ø

Aerosoler, gaspatroner, batterier

Stena Recycling A/S
Damsbovej 20
5492 Vissenbjerg

Sand fra sandfang

Kingo Karlsen A/S
F. L. Smidths Vej 17
8660 Silkeborg

Spildolie

AVISTA OIL Danmark A/S
Julsmindevej 6
4400 Kalundborg

Toner

Tonergenbrug APS
Torslundvej 34
2635 Ishøj

Ildslukkere

Midtjysk Brand & Redning
Industrivej 3
8800 Viborg

Olie og vand fra olieudskillere

Revas Modtagestation
Kirkebækvej 136
8800 Viborg

Trykflasker

Tange Energi ApS
Bjerrevej 113
8850 Bjerringbro

Omkostninger ved affaldshåndtering

I nedenstående tabel 3 ses en opgørelse af kommunale omkostninger ved affaldshåndtering i Viborg kommune fordelt på ordninger for husholdninger (H) og virksomheder (E). Opgørelsen er opgjort for 2016, 2017, 2018, 2019 og 2020, og oplysninger er hentet fra Viborg Kommunes budgetopgørelser.

Tabel 3: Omkostninger ved affaldshåndtering i Viborg Kommune fordelt på ordninger for husholdninger (H) og virksomheder (E)																	
<i>Opgjort for</i> <i>2016-2020 for Viborg</i> <i>Kommune</i>																	
<i>Opgjort i danske</i> <i>kroner ekskl. moms.</i>																	
			2016			2017			2018			2019			2020		
	%-fordeling H	%-fordeling E	Samlet omk.	H	E	Samlet omk.	H	E	Samlet omk.	H	E	Samlet omk.	H	E	Samlet omk.	H	E
Indsamlingsordning																	
- restaffald og madaffald	95%	5%	40.889	38.845	2.044	38.921	36.975	1.946	84.714	80.478	4.236	55.630	52.849	2.782	43.260	41.097	2.163
- ressourcer (metal, glas, hård plast, papir og pap)	100%	0%	4.229	4.229	0	4.740	4.740	0	5.679	5.679	0	4.590	4.590	0	15.977	15.977	0
Genbrugsstationer	91%	9%	35.685	32.473	3.212	28.924	26.321	2.603	32.902	29.941	2.961	32.950	29.985	2.966	36.078	32.831	3.247
Farligt affald	0%	100%	8.785	0	8.785	8.309	0	8.309	10.223	0	10.223	8.089	0	8.089	7.949	0	7.949
Øvrige ordninger	0%	100%	33.630	0	33.630	38.344	0	38.344	46.845	0	46.845	45.026	0	45.026	45.986	0	45.986

Fra affald til genbrug, genanvendelse og cirkulær økonomi

Begrebet "cirkulær økonomi" er blevet det centrale omdrejningspunkt i den nationale og den internationale affaldsdagsorden

Visionen bag en cirkulær økonomi er kort fortalt, at affald, der kan genanvendes, ikke længere skal afbrændes og danne klimagasser. I stedet skal ressourcerne bruges igen og igen til nye bæredygtige materialer og produkter. FN har indarbejdet denne kredsløbsstanke i de 17 verdensmål for en bæredygtig udvikling, og EU har vedtaget en lovpakke om cirkulær økonomi, der indeholder ambitiøse mål for genanvendelsen af vores affald. I Danmark er dette blevet konkretiseret i Regeringens "Handlingsplan for cirkulær økonomi. National plan for forebyggelse og håndtering af affald 2020-2032" (juli 2021), der hviler på en bred politisk aftale.

Indsamling af flere affaldsfraktioner

I forlængelse af regeringens planer er affaldslovgivningen blevet opdateret med nye krav, der strømliner kommunernes indsamlingsordninger og sorteringskriterier. Det er nu op til kommunerne at tage de næste skridt sammen med borgere og virksomheder for at gøre visionen til virkelighed.

Inden længe skal vi vænne os til at sortere i 10 fraktioner ved husstandene, og sideløbende skal vi forbedre mulighederne for genbrug og genanvendelse af alt det, som kommer ind via kommunens indsamlingsordning, genbrugsstationer og affaldscenter fra både virksomheder og private borgere. Det kræver, at der opnås ejerskab og engagement fra kommunens borgere og virksomheder. Derfor er kommunikation, vidensformidling og kampagner for genbrug og bedre ressourceudnyttelse ligeledes højt prioriterede indsatsområder.

Lokale og nationale mål for genanvendelse

Affaldsplanens overordnede målsætning lægger sig op ad de nye mål for genanvendelse i EU's Affaldsrammedirektiv og Emballagedirektiv, som er implementeret i den nationale handlingsplan for cirkulær økonomi. Målene indebærer, at Danmark - og dermed Viborg Kommune - gradvist skal øge genanvendelsen af husholdningslignende affald til 55 % i 2025, 60 % i 2030 og 65 % i 2035. Viborg Kommune er godt på vej, idet vi i 2020 genanvendte 58 % af den samlede mængde husholdningsaffald - målt med de nugældende målemetoder.

Samtidig med at målsætningen hæves, sættes der imidlertid også strengere krav til, hvordan genanvendelsen måles. Tidligere blev indsatsen målt på, hvor meget affald der blev *indsamlet* til genanvendelse. Fremover måles der på, hvor stor del af det indsamlede affald, der *reelt* er blevet klar til genanvendelse. Dermed skal genanvendelsen fremadrettet opgøres, der hvor affaldet bringes ind i genanvendelsesprocessen, og målepunktet er fastlagt fælles på tværs af EU. Tidligere har genanvendelse i Danmark været opgjort som den andel af affaldet, der blev *indsamlet* til genanvendelse. Eventuelle efterfølgende tab som følge af bl.a. fejlsortering af affald samt tab af materiale i sorteringsprocesser og ved omlastninger er dermed ikke blevet opgjort, og der har derfor ikke været præcise tal for den *reelle* genanvendelse. Den nye målemetode giver således mere retvisende tal for, hvor meget affald der genanvendes, men den betyder også nye udfordringer for dataindsamlingen og de anvendte målemetoder.

For at nå målsætningen skal kommunen gå forrest og sikre borgerne de bedste betingelser for at

kunne handle bæredygtigt i hverdagen. I denne affaldsplan kan du læse om, hvordan kommunen konkret vil arbejde for at øge genanvendelsen af vores affald inden for de enkelte temaer, som danner rammen for indsatser og initiativer i de kommende 6 år. De væsentligste indsatser og initiativer er nærmere beskrevet under fanebladet "Planlægning".

Under menupunkterne til venstre er Viborg Kommunes konkrete visioner for affaldsområdet beskrevet under "Visioner for affaldsområdet", ligesom der under "Styringsværktøjer" gøres rede for de styringsværktøjer, som bringes i anvendelse. Under "Sammenhæng og Verdensmål" fortælles kort om Viborg Kommunes Sammenhængsmodel samt FN's 17 Verdensmål for bæredygtig udvikling. Der refereres til disse overordnede målsætninger under de enkelte tiltag beskrevet under fanebladet "Planlægning".

Visioner for affaldsområdet

Her beskrives en række konkrete visioner for affaldsområdet i Viborg Kommune.

Fremme affaldsforebyggelse og højere kvalitet i afsætning af affald

Viborg Kommune skal på affaldsområdet tænke, planlægge, formidle og agere ud fra en "cirkulær" tankegang, Vi skal *tænke globalt, og handle lokalt*.

Dette gøres blandt andet ved:

- løbende at vurdere muligheder for at specificere miljøkvalitet sammenholdt med pris som tilbudsparameter i udbud og samarbejdsaftaler, samt
- identificere indsatsområder for at styrke formidling af den "cirkulære" fortælling i den daglige drift.
- understøtte muligheder for at styrke bæredygtigt byggeri og genbrug af byggematerialer.

Et eksempel: Vurdere mulighed for brug af alternative drivmidler i transport af affald for at minimere klimaaftryk.

Sikre faglige fællesskaber og kapacitetsopbygning

Viborg Kommune søger mod en regional og national strømlining og ensretning på affaldsområdet. Vi skal sikre lokal viden om, forankring og ejerskab af affaldshåndteringen.

Dette gøres blandt andet ved løbende at:

- afsøge muligheder for samarbejde med øvrige kommuner om fælles interesser, herunder fx afsætningsudbud, kommunikation og indkøb, samt
- afsøge partnerskaber for lokal forankring af aktiviteter, fx afsætningsudbud, kommunikation og indkøb.

Et eksempel: Vurdering af muligheder og udfordringer ved hjemtagning af dagrenovationsindsamlingen.

Skabe hensigtsmæssig lokal infrastruktur til håndtering af Viborg Kommunes kerneopgaver på affaldsområdet

Viborg Kommune ønsker at sikre en professionel og fremtidssikret drift af det kommunale affaldshåndteringsområde.

Dette gøres bl.a. ved:

- løbende vurdering af mulige og hensigtsmæssige synergieffekter og effektivisering af driftsaktiviteter.

Et eksempel: Vurdering af økonomiske, miljømæssige og driftsmæssige muligheder og udfordringer for alternative fysiske placeringer af affaldshåndteringsaktiviteter end på eksisterende matrikler (bl.a. aktiviteter på genbrugsstationer og affaldscenter).

Skabe og indgå i tværfaglige sammenhænge for bæredygtig og grøn omstilling i Viborg Kommune

Viborg Kommune ønsker, at den kommunale affaldshåndtering skal være et forbillede for

bæredygtig og grøn omstilling i Viborg Kommune.

Dette gøres bl.a. ved at:

- fastholde og styrke affaldssortering i Viborg Kommunes egne institutioner og virksomheder
- afsøge muligheder for sammenhæng og samarbejde med de øvrige kommunale forvaltningsområder bl.a. kultur, skole, beskæftigelse, natur, sundhed, og
- identificere konkrete indsatsområder på affaldsområdet, som kan bidrage til Viborg Kommunes samlede klimastrategi.

Et eksempel: Intern kampagneindsats på tværs af kommunale forvaltningsområder med henblik på forbedret affaldssortering og øget ressourcebevidsthed blandt medarbejdere og ledelser på kommunale institutioner og virksomheder.

Styringsværktøjer

Her beskrives en række strategiske redskaber og værktøjer for organisering og planlægning af affaldshåndtering i Viborg Kommune, herunder sikring af datagrundlag.

Ny affaldshåndteringsplan for Viborg Kommune 2027-2032

Allerede nu programsættes udarbejdelsen af den næste udgave af Viborg Kommunes Affaldshåndteringsplan, som skal have fokus på årene 2027-2032.

Planen skal:

- sikre den fortsatte lokale forankring af nationale affaldsinitiativer og lovkrav, samt fastsætte en strategisk udviklingsretning for affaldsområdet i Viborg Kommune,
- sikre kortlægning, målsætning og planlægning for affaldsområdet i Viborg Kommune for planperioden 2027-2032, samt
- sikre offentlig inddragelse.

Nye beregningsprincipper og sikring af datagrundlag for en hensigtsmæssig differentiering af Viborg Kommunes affaldsgebyrer

Der foretages en evaluering og principiel politisk afklaring af gebyrstrukturen på affaldsområdet. Desuden etableres et datasystem til håndtering af forskellige erhvervstyper, kommunale virksomheder og institutioner samt fælles affaldsordninger.

Anvendelsen af disse styringsværktøjer skal sikre,

- at kommende nationale retningslinjer for håndtering af de kommunale affaldsgebyrer implementeres hensigtsmæssigt i Viborg Kommune,
- at der tilvejebringes datagrundlag for en hensigtsmæssig differentiering af affaldsgebyrer for forskellige brugergrupper, samt
- at der imødekommes krav om, at affaldsordninger tilbydes forskellige brugergrupper ud fra forskellige nationalt definerede vilkår.

Sikre ressourcer til udvikling og nytænkning af alternative affaldsordninger og initiativer

Viborg Kommune skal bidrage til, at der skabes datagrundlag og erfaringer for brug af alternative løsninger på affaldsområdet.

Dette gøres blandt andet via:

- vurdering af muligheder for at etablere forsøgsordninger for affaldsområdet, for at indhente datagrundlag og erfaringer for en videre udvikling, samt
- afsøgning af muligheder for at finansiere evt. forsøgsordninger via eksterne fonde og samarbejdsfællesskaber.

Eksempel: Igangsætning af forsøgsindsamling for storskrald ved etageboliger i Viborg Kommune.

Udvikle kapacitet for håndtering af kommuners pligt til at sikre "reel genanvendelse" af indsamlede affaldsfraktioner

Vi skal sikre datagrundlag for identificering, kontrol og beregning af nye lovbestemte måle- og registreringsrammer for genanvendelse.

Dette gøres via:

- Etablering af kontrol- og kvalitetssikringsparametre i udbud og samarbejdsaftaler med henblik på fastsættelse af datagrundlag for reel genanvendelse.

Sammenhæng og verdensmål

Viborg Kommunes affaldshåndtering tilrettelægges med blik for såvel lokale som nationale/internationale sammenhænge.

Herunder beskrives kort *Sammenhængsmodellen*, som er Viborg Kommunes overordnede styringsmodel.

Desuden beskrives kort *FN's Verdensmål* for bæredygtig udvikling, som markerer en række globale udfordringer og indsatser til fremme af bæredygtighed inden for 17 overordnede temaer.

Under de enkelte initiativer og tiltag under fanebladet "*Planlægning*" markeres med ikoner, hvilke af temaerne fra Sammenhængsmodellen samt hvilke af FN's Verdensmål tiltagene hver især forventes at bidrage til. Se ikonerne ved at klikke på "Fold alle ud" nedenfor.

Viborg Kommunes Sammenhængsmodel

I 2018 vedtog byrådet en ny styringsmodel - Sammenhængsmodellen. Modellen erstatter som udgangspunkt de eksisterende politikker og målsætninger, som er grundlag for den politiske styring i kommunen.

Sammenhængsmodellen består af fem temaer, illustreret i et træ med 5 "grene". Under de enkelte initiativer og tiltag under fanebladet "*Planlægning*" markeres med ikoner, hvilke af temaerne de hver især forventes at bidrage til.

Klik på figurerne nedenfor for at se nærmere oplysninger om temaerne på Viborg Kommunes hjemmeside.

[Sammenhængsmodellen:](#)

De 5 temaer:

- Læring og Uddannelse

Vi ønsker relevant læring og attraktiv uddannelse til alle borgere; børn, unge og voksne, for at skabe mulighed for at alle borgere kan komme i beskæftigelse.

Læring og Uddannelse

- Oplevelser og Fællesskaber

Vi ønsker, at alle borgere i Viborg Kommune har mulighed for at indgå i sunde fællesskaber og deltage i store oplevelser.

Oplevelser og fællesskaber

- Bæredygtighed

Vi ønsker en miljømæssigt, økonomisk og fagligt bæredygtig udvikling.

Bæredygtighed

- Vækst og socialt ansvar

Vi vil gennem vækst sikre et økonomisk fundament, som understøtter livskvalitet og gode levevilkår for borgerne.

Vækst og socialt ansvar

- Sundhed

Vi vil højne den fysiske, mentale og sociale sundhed i Viborg Kommune for at øge borgernes samlede trivsel.

Sundhed

FN's 17 Verdensmål for bæredygtig udvikling

FN's Verdensmål for bæredygtig udvikling blev vedtaget af verdens stats- og regeringsledere på FN topmødet i New York den 25. september 2015 for at markere en ambitiøs og transformativ udviklingsdagsorden. Målene trådte i kraft den 1. januar 2016 og skal frem til 2030 sætte kurs mod en mere bæredygtig udvikling for både mennesker og planeten, vi bor på.

Verdensmålene udgøres af 17 konkrete mål og 169 delmål, som forpligter alle FN's 193 medlemslande til at afskaffe fattigdom og sult i verden, reducere uligheder, sikre god uddannelse og bedre sundhed til alle, anstændige jobs og mere bæredygtig økonomisk vækst. De fokuserer ligeledes på at fremme fred og sikkerhed og stærke institutioner, og på at styrke internationale partnerskaber.

FN's 17 Verdensmål (klik på figuren for at se en større udgave):

I Affaldsplanen fokuseres særligt på nedenstående udvalgte FN-verdensmål. Under de enkelte initiativer og tiltag under fanebladet "Planlægning" markeres med ikoner, hvilke af verdensmålene de hver især forventes at bidrage til.

- Verdensmål nr. 3: Sundhed og trivsel.
Sikre et sundt liv for alle og fremme trivsel for alle aldersgrupper

- Verdensmål nr. 8: Anstændige jobs og økonomisk vækst.
Fremme vedvarende, inklusiv og bæredygtig økonomisk vækst, fuld og produktiv beskæftigelse samt anstændigt arbejde til alle.

- Verdensmål nr. 9: Industri, innovation og økonomisk vækst.
Bygge robust infrastruktur, fremme inklusiv og bæredygtig industrialisering og understøtte innovation.

- Verdensmål nr. 11: Bæredygtige byer og lokalsamfund.
Gøre byer, lokalsamfund og bosættelser inkluderende, sikre, robuste og bæredygtige.

- Verdensmål nr. 12: Ansvarligt forbrug og produktion.
Sikre bæredygtigt forbrug og produktionsformer.

- Verdensmål nr. 13 - Klimaindsats.
Handle hurtigt for at bekæmpe klimaforandringer og deres konsekvenser.

- Verdensmål nr. 17 - Partnerskaber for handling.
Styrk det globale partnerskab for bæredygtig udvikling og øg midlerne til at nå målene.

Du kan læse mere om FN's 17 verdensmål på www.verdensmaalene.dk.

Planlægning

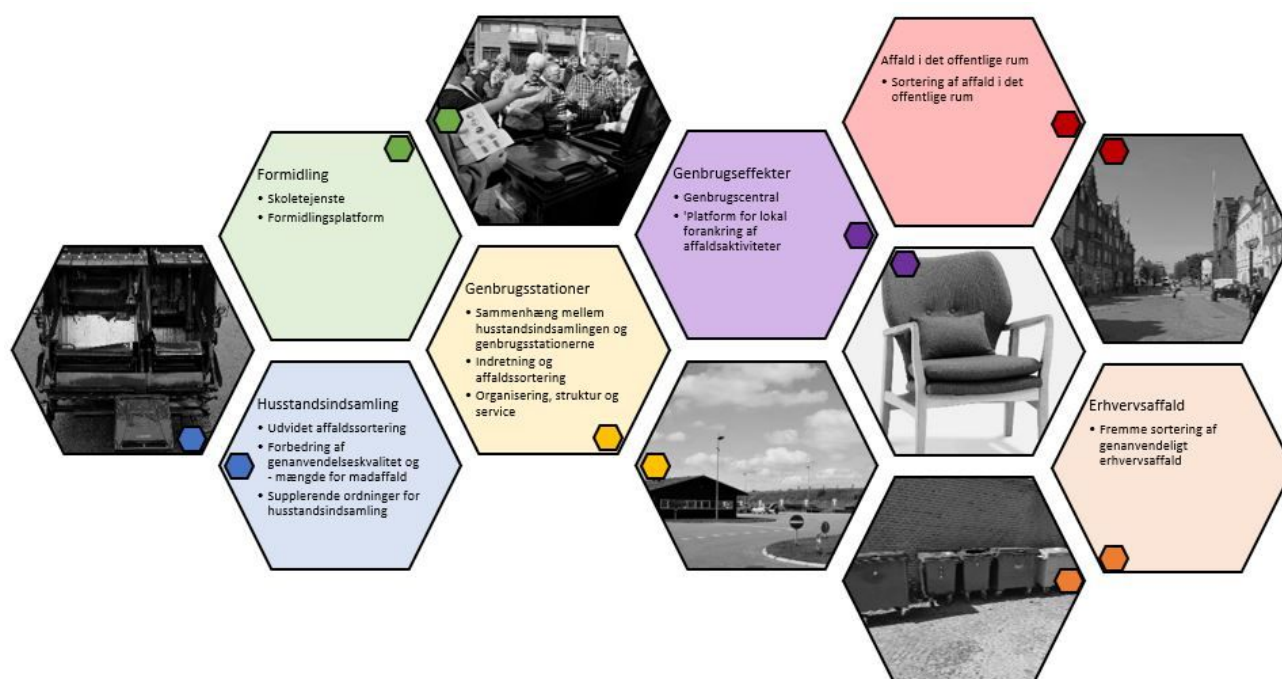
Planlægning af affaldsområdet for Viborg Kommune skal sikre, at de fremsatte mål og visioner for affaldsområdet realiseres.

Viborg Kommune ønsker at udvikle og forme et affaldssystem, der er med til at styrke genbrug og genanvendelse af affald, støtte op om lokale vilkår og muligheder, og samtidig spille op ad en national strømning af de kommunale affaldsordninger.

Planlægningsdelen er inddelt i seks indsatsområder, med en række planlagte initiativer indenfor hvert område. Disse kan findes i menuen til venstre.

Nedenfor kan findes en samlet oversigt med de planlagte initiativer for affaldsområdet i Viborg Kommune, samt en tidsplan for planperioden.

Planlagte initiativer på affaldsområdet

Tidsplan

Tema	Tiltag	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Husstandsindsamling	1.1. Udvidet affaldssortering ved husholdninger i Viborg Kommune						
	1.2. Forbedring af genanvendelseskvalitet og -mængde for madaffald indsamlet i Viborg kommune						
	1.3. Supplerende ordninger for husstandsindsamling i Viborg Kommune						
Genbrugsstationer	2.1. Sammenhæng med husstandsindsamlingen og genbrugsstationerne						
	2.2. Indretning og affaldssortering på genbrugsstationerne						
	2.3. Organisering, struktur og service på genbrugsstationerne						
Formidling	3.1. Skoletjeneste om affald						
	3.2. Formidlingsplatform						
Genbrugseffekter	4.1. Genbrugscentral						
	4.2. Platform for lokal forankring af affaldsaktiviteter						
Affald i det offentlige rum	5.1. Affald i det offentlige rum						
Erhvervsaffald	6.1. Fremme sortering af genanvendeligt erhvervsaffald i Viborg Kommune						

Initiativer på affaldsområdet med fokus på husstandsindsamling af affald i Viborg kommune

Tiltag på området er beskrevet i nedenstående punkter. Klik på overskriften for at læse mere.

1.1. Udvidet affaldssortering ved husholdninger i Viborg kommune

Tiltag 1.1.	Udvidet affaldssortering ved husholdninger i Viborg Kommune
Mål	Vi skal sikre en udvidelse af eksisterende affaldssortering ved husholdninger i Viborg Kommune fra de seks affaldsfraktioner, der indsamles i dag (2021), til at omfatte de i alt 10 affaldsfraktioner der er fremsat lovkrav om nationalt (se beskrivelse nedenfor).
Beskrivelse	En udvidelse af eksisterende affaldssortering ved husholdninger i Viborg Kommune omfatter bl.a.: • Indkøb og design af nye affaldsbeholdere der kan supplere eksisterende systemløsning. Det prioriteres at kunne genbruge og bygge videre på den eksisterende beholderløsning (individuelle beholderløsninger, fællesløsninger og nedgravede affaldsløsninger) • Konvertering til nye lovbestemte ikoner og sorteringsvejledninger på alle eksisterende kommunikationsplatforme, herunder også på eksisterende beholdere. • Ny organisering og aftaler om indsamling, håndtering og afsætning af det indsamlede husholdningsaffald. • Etablering af modtageanlæg til håndtering af det indsamlede husholdningsaffald. • Fokuseret kommunikationsindsats i opstart og overgangsperiode. Indsamling af 10 affaldsfraktioner er lovpligtigt jvf. <u>Bekendtgørelse om affald</u> (BEK nr. 2159 af 09/12/2020) :
Formål	Der er fremsat nationale krav og retningslinjer om en ensretning og strømlining af de kommunale affaldsordninger, herunder krav om sortering af 10 specifikke affaldsfraktioner ved alle danske husholdninger.
Tid	2023-2024

<u>Sammenhæng og verdensmål</u>	

1.2. Forbedring af genanvendelseskvalitet og -mængde for madaffald indsamlet i Viborg kommune

Tiltag 1.2.	Forbedring af genanvendelseskvalitet og -mængde for madaffald indsamlet i Viborg kommune
Mål	Vi skal sikre kvalitet og mængde af det indsamlede madaffald i Viborg Kommune.
Beskrivelse	Udlevering af standardposer til madaffald til borgere til brug for sortering og aflevering af madaffald i den kommunale affaldsordning omfatter bl.a.: • Indkøb og udlevering af poser til madaffald til alle borgere. • Evaluering og stikprøvekontrol af kvalitet og mængde af madaffaldet. Erfaringer fra andre kommuner viser, at der ved udlevering af målrettede poser til madaffald opnås en øget kvalitet og mængde af det indsamlede madaffald.
Formål	En styrkelse af kvalitet og mængde af det sorterede og indsamlede madaffald i Viborg Kommune vil øge muligheder for at nedbringe tabsrater og styrke den reelle genanvendelse af madaffaldet.
Tid	Løbende
<u>Sammenhæng og verdensmål</u>	

1.3. Supplerende ordninger for husstandsindsamling i Viborg kommune

Tiltag 1.3.	Supplerende ordninger for husstandsindsamling i Viborg Kommune
Mål	Vi skal identificere og evaluere muligheder og behov for at etablere supplerende ordninger for husstandsindsamling af affald fra husholdninger i Viborg Kommune.
Beskrivelse	Supplerende ordninger for husstandsindsamling i Viborg Kommune er ordninger udover den lovpligtige affaldssortering ved husholdninger og kan bl.a. omfatte: • Vurdering af muligheder og effekter for etablering af en kommunal storskraldsordning i Viborg Kommune. • Vurdering af muligheder og effekter for etablering af en indsamlingsordning for haveaffald i Viborg Kommune. • Vurdering af muligheder for etablering af indsamlingsordninger for affald, der typisk afleveres på genbrugsstationerne.
Formål	Etablering af supplerende ordninger for husstandsindsamling af affald fra husholdninger i Viborg Kommune skal gøres med særligt henblik på; • at sikre at væsentlige dele af affaldet i kommunen indsamles og håndteres hensigtsmæssigt.
Tid	Løbende
<u>Sammenhæng og verdensmål</u>	 Bæredygtighed Vækst og socialt ansvar 9 INDUSTRI, INNOVATION OG INFRASTRUKTUR 11 BÆREDYGTIGE BYER OG LOKALSAMFUND 13 KLIMA-INDSATS

Initiativer med fokus på genbrugsstationerne i Viborg kommune

Tiltag på området er beskrevet i nedenstående punkter. Klik på overskriften for at læse mere.

2.1. Sammenhæng mellem husstandsindsamlingen og genbrugsstationerne

Tiltag 2.1.	Sammenhæng med husstandsindsamlingen og genbrugsstationerne
Mål	Vi skal sikre en sammenhæng mellem de eksisterende affaldsordninger på Viborg Kommunes genbrugsstationer og de ordninger, der etableres som husstandsindsamling.
Beskrivelse	Sammenhæng mellem indsamlingsordninger på genbrugsstationer og indsamlingsordninger ved de enkelte husholdninger i Viborg Kommune kan bl.a. sikres ved: • Udskiftning af skilte på alle kommunens genbrugsstationer jf. de nationalt godkendte affaldsikoner og sorteringsdefinitioner for alle affaldsfraktioner. • Etablering af indsamlingsmuligheder på genbrugsstationerne for alle affaldsfraktioner med undtagelse af de affaldstyper, der udelukkende må indsamles direkte ved husstanden (fordærveligt affald, herunder fx restaffald og madaffald).
Formål	Der er fremsat nationale krav og retningslinjer om ensretning og strømlining af de kommunale affaldsordninger, der bl.a. skal sikre, at der skabes sammenhæng på affaldsområdet for borgere og der tilbydes de samme sorteringsmuligheder derhjemme og på genbrugsstationerne.
Tid	2023
<u>Sammenhæng og verdensmål</u>	 Oplevelser og fællesskaber Bæredygtighed 11 BÆREDYGTIGE BYER OG LOKALSAMFUND 12 ANSVARLIGT FORBRUG OG PRODUKTION

2.2. Indretning og affaldssortering på genbrugsstationerne

Tiltag 2.2.	Indretning og affaldssortering på genbrugsstationerne
-------------	---

Mål	Vi skal højne mængde og kvalitet af affald til genanvendelse fra Viborg Kommunes genbrugsstationer.
Beskrivelse	Indretning af genbrugsstationerne med henblik på at højne affaldssortering omfatter bl.a. • Identificering og udvikling af sorterings- og afsætningsmuligheder for nye genanvendelige affaldsfraktioner. Udsortering af flere affaldsfraktioner vil bidrage til at styrke mængde og renhed af de indsamlede affaldsfraktioner og derved forbedre mulighederne for genanvendelse. Det kunne fx være flamingo, bøger, kabler eller isoleringsmateriale. • Gennemføre fokuserede kampagner for øget sortering på genbrugsstationerne. En styrket kommunikationsindsats vil bidrage til en fælles bevidsthed og positiv brugeradfærd omkring affaldsordningerne. Det kunne fx være en kampagne med fokus på "farvel til brændbart", hvor der skabes opmærksomhed, formidling og vejledning omkring sorterings- og genanvendelsesmuligheder for affald der ellers ville havne i "stort eller småt brændbart".
Formål	En fokuseret indsats for at indrette genbrugsstationerne i Viborg Kommune skal gøres med særligt henblik på at: • sikre at væsentlige dele af affaldet i kommunen indsamles og håndteres hensigtsmæssigt. Affald fra genbrugsstationerne udgør over 50% af det kommunalt indsamlede husholdningsaffald i Viborg Kommune.
Tid	Løbende
Sammenhæng og verdensmål	 Oplevelser og fællesskaber Bæredygtighed Vækst og socialt ansvar 11 BÆREDYGTIGE BYER OG LOKALSAMFUND 12 ANSVARLIGT FORBRUG OG PRODUKTION 13 KLIMA-INDSATS

2.3. Organisering, struktur og service på genbrugsstationerne

Tiltag 2.3.	Organisering, struktur og service på genbrugsstationerne
Mål	Vi skal sikre fleksible rammer for modernisering og udvikling af Viborg Kommunes genbrugsstationer, med henblik på løsning af nationalt fastsatte krav og intentioner om øget genanvendelse og genbrug af affald.

Beskrivelse	Genbrugsstationernes organisering, struktur og service er afgørende rammer for omfang og retning af en modernisering af Viborg Kommunes genbrugsstationer. Det omfatter bl.a. • Vurdering af indretnings- og udvidelsesmuligheder for de eksisterende genbrugsstationer i Viborg Kommune, herunder vilkår for "selvbetjening" på pladserne og ændrede åbningstider. • Vurdering af muligheder og udfordringer for justering i antal af og størrelse på Viborg Kommunes genbrugsstationer, herunder geografisk placering i kommunen, kørselsafstand for borgere og kapacitetsbehov. • Opgradering af faciliteter til farlig affaldshåndtering på alle kommunens genbrugsstationer, herunder udvidelse af overdækket opbevaringsplads og opgradering af arbejdsmiljøforhold.
Formål	En revurdering af de strukturelle rammer for Viborg Kommunes genbrugsstationers organisering, antal og serviceniveau vil skabe en fleksibel og tidssvarende ramme for sikring af eksisterende og forventede krav til de kommunale genbrugsstationer, og styrke nationale og lokale affaldstiltag fremadrettet.
Tid	2023-2026
Sammenhæng og verdensmål	 Oplevelser og fællesskaber Bæredygtighed Vækst og socialt ansvar 9 INDUSTRI, INNOVATION OG INFRASTRUKTUR 12 ANSVARLIGT FORBRUG OG PRODUKTION 11 BÆREDYGTIGE BYER OG LOKALSAMFUND 13 KLIMA-INDSATS

Initiativer på affaldsområdet i Viborg kommune med fokus på formidling af af viden om affald, genbrug og ressourcer

Tiltag på området er beskrevet i nedenstående punkter. Klik på overskriften for at læse mere.

3.1. Skoletjeneste

Tiltag 3.1.	Skoletjeneste om affald
Mål	Vi skal sikre formidling af viden om affald, genbrug og ressourcer, og styrke viden og adfærd om affald hos børn og unge i Viborg Kommune.
Beskrivelse	En skoletjeneste hvor formidling af viden om affald, genbrug og ressourcer er i centrum omfatter bl.a. • Styrkelse af tilgængelighed og videreudvikling af undervisningstilbud om affald og affaldsrelaterede emner til skoler og daginstitutioner, herunder tilbud om trykt materiale og undervisningsforløb samt digitale tilbud. • Sikring af samspil og sammenhæng med Viborg Kommunes øvrige indsatsområder for børn og unge herunder kobling og samarbejde med skoler, dagtilbud, KLC Viborg (Kulturelt LæringsCenter Viborg), Forskningens Døgn, Grønne Sammen, Viborg Animationsfestival, Biblioteket, Kulturprinsen, Snapsting for børn m.fl.
Formål	Børn og unge er en central målgruppe for udbredelse af viden og miljøvenlig og ressourcebevidst adfærd, som er helt afgørende for at styrke gode affaldsvaner.
Tid	Løbende
<u>Sammenhæng og verdensmål</u>	 Læring og Uddannelse Oplevelser og fællesskaber Bæredygtighed 11 BÆREDYGTIGE BYER OG LOKALSAMFUND 12 ANSVARLIGT FORBRUG OG PRODUKTION 13 KLIMA-INDSATS 17 PARTNERSKABER FOR HANDLING

3.2. Formidlingsplatform

Tiltag 3.2.	Formidlingsplatform
-------------	---------------------

Mål	Vi skal sikre tilgængelighed og mulighed for information, vejledning, oplevelser og dialog på affaldsområdet med borgere og aktører i Viborg Kommune.
Beskrivelse	Fastholdelse og udvikling af eksisterende digitale og fysiske formidlingsredskaber, herunder bl.a. hjemmeside (www.revas.dk), app (AffaldViborg), magasinet Skrald godt, Sociale Medier (Facebook: Aktiver dit affald), sorteringsguides og pjecer, er afgørende og fortsat relevante formidlingsværktøjer. En styrket formidlingsplatform på affaldsområdet omfatter bl.a.: • Styrkelse af dialog og inddragelse af borgere, lokale virksomheder, kulturliv og kommunale institutioner og kommunale virksomheder. • Synliggørelse af affaldsområdet i sammenhæng med relevante lokale kulturelle og sociale tilbud fx ved Snapsting, Open by Night, festivaler og byfester, arrangementer på bibliotekerne, dialogmøder med foreninger og netværksgrupper m.fl. • Etablering af mulighed for guidede ture og dialogmøder om affald, ressourcer og cirkulær økonomi. • Undersøgelse af mulighed for etablering af fysisk videns- og besøgscenter om affald og ressourcer, som kan understøtte undervisning, dialog og events på affaldsområdet.
Formål	En styrket formidlingsplatform om affald, ressourcer og cirkulær økonomi på affaldsområdet vil skabe lokal forankring af affaldsinitiativer, fremme bæredygtig adfærd på affaldsområdet, skabe ejerskab og kvalitet i affaldsordningerne og sikre en bredere målgruppe.
Tid	Løbende
Sammenhæng og verdensmål	 Læring og Uddannelse Oplevelser og fællesskaber Bæredygtighed Vækst og socialt ansvar 9 INDUSTRI, INNOVATION OG INFRASTRUKTUR 11 BÆREDYGTIGE BYER OG LOKALSAMFUND 12 ANSVARLIGT FORBRUG OG PRODUKTION 13 KLIMA-INDSATS

Initiativer på affaldsområdet med fokus på genbrugseffekter i Viborg kommune

Tiltag på området er beskrevet i nedenstående punkter. Klik på overskriften for at læse mere.

4.1. Genbrugscentral

Tiltag 4.1.	Genbrugscentral
Mål	Vi skal etablere en fysisk platform, der kan udgøre rammerne for en fleksibel og tilgængelig adgang til genbrugseffekter fra kommunens genbrugsstationer for borgere og foreninger i Viborg Kommune, for at fremme bæredygtig affaldshåndtering og en cirkulær økonomi.
Beskrivelse	En genbrugscentral defineres som en fysisk platform (dvs. bygning og/eller område) for en række sammenhængende aktiviteter med samlet fokus på genbrugseffekter og en bæredygtig håndtering i lokal kontekst. Det kunne bl.a. omfatte: • Fysiske værksteder med fokus på reparation og upcycling af affald • Beskæftigelsesprojekt med fokus på opkvalificering og arbejdsprøvning (i samspil med den kommunale beskæftigelsesindsats) • Fysiske lokaler/områder og aktiviteter der kan benyttes af private aktører og frivillige foreninger • Genbrugsbutik og/eller "byttehjørne" for aflagte genbrugseffekter eller byggematerialer • Fysiske rammer til afprøvning af forsøgsordninger i samarbejde med lokale aktører indenfor genbrug og genanvendelse af affald fra kommunen genbrugsstationer.
Formål	Der er fremsat nationale intentioner og retningslinjer om et øget fokus på genbrugseffekter i de kommunale affaldsordninger, herunder at skabe øget tilgængelighed og synliggørelse af tiltag på affaldsområdet for genbrug og genbrugseffekter.
Tid	2023-2025

Sammenhæng og verdensmål

Læring og Uddannelse

Oplevelser og fællesskaber

Bæredygtighed

Vækst og socialt ansvar

8 ANSTÆNDIGE JOBS
OG ØKONOMISK
VÆKST

9 INDUSTRI, INNOVATION
OG INFRASTRUKTUR

11 BÆREDYGTIGE BYER
OG LOKALSAMFUND

12 ANSVARLIGT
FORBRUG
OG PRODUKTION

17 PARTNERSKABER
FOR HANDLING

13 KLIMA-
INDSATS

4.2. Platform for lokal forankring af affaldsaktiviteter

Tiltag 4.2.	Platform for lokal forankring af affaldsaktiviteter
Mål	Vi skal sikre en synlig og tilgængelig adgang og mulighed for lokale borgere, aktører, institutioner og virksomheder til at involvere sig i affaldsområdet, særligt i forhold til genbrug og cirkulær økonomi på affaldsområdet i Viborg Kommune.
Beskrivelse	En platform for lokal forankring af affaldsaktiviteter kan bl.a. omfatte: • Afsøgning og udvikling af samarbejder for lokal forankring af affaldsrelaterede aktiviteter indenfor fx kunst, natur, sundhed, kultur m.m. • Etablering af adgang til affald for relevante aktører, der kan styrke genbrugstanken og cirkulær økonomi på affaldsområdet i Viborg Kommune.
Formål	En platform og indgang for aktører med interesse for en lokal forankring af affaldsaktiviteter vil synliggøre aktuelle behov og muligheder og skabe grundlag for at målrette viden og ressourcer til interessenter og de individuelle projekter.
Tid	Løbende

Sammenhæng
og verdensmål

Initiativer på affaldsområdet med fokus på affald i det offentlige rum

Tiltag på området er beskrevet i nedenstående punkt. Klik på overskriften for at læse mere.

Tiltag 5.1. Affald i det offentlige rum

5.1.	Affald i det offentlige rum
Mål	Vi skal sikre sammenhæng mellem den kommunale husstandsindsamling af affald og Viborg Kommunes tilbud om håndtering af affald i det offentlige rum.
Beskrivelse	En styrket indsats på området omfatter bl.a., at der identificeres og undersøges hensigtsmæssige samarbejdsmuligheder mellem den kommunale husstandsindsamling (gebyrfinansieret) og de kommunale opgaver for håndtering af affald i det offentlige rum (skattefinansieret), herunder en fælles kommunikativ indsats.
Formål	Tilbud om affaldssortering i det offentlige rum og en samlet og konsekvent formidling om affaldssortering på tværs af affaldsordninger er afgørende for at skabe sammenhæng og nye vaner på affaldsområdet, hvor borgere og drift kan opleve en genkendelighed og fælles ansvar.
Tid	2023-2024
<u>Sammenhæng og verdensmål</u>	 Oplevelser og fællesskaber Bæredygtighed Vækst og socialt ansvar 9 INDUSTRI, INNOVATION OG INFRASTRUKTUR 11 BÆREDYGTIGE BYER OG LOKALSAMFUND 12 ANSVARLIGT FORBRUG OG PRODUKTION 13 KLIMA-INDSATS

Initiativer på affaldsområdet med fokus på erhvervsvirksomheder i Viborg Kommune

Tiltag på området er beskrevet i nedenstående punkt. Klik på overskriften for at læse mere.

6.1. Fremme sortering af genanvendeligt erhvervsaffald i Viborg kommune

Tiltag 6.1.	Fremme sortering af genanvendeligt erhvervsaffald i Viborg Kommune
Mål	Vi skal styrke dialog og vejledning på affaldsområdet for erhverv i Viborg Kommune.
Beskrivelse	Dialog og vejledning på affaldsområdet for erhverv i Viborg Kommune, og fremme af sortering af genanvendeligt erhvervsaffald omfatter bl.a. Etablering af dialog- og branchemøder med lokale affaldsaktører og erhverv med fokus på videns- og erfaringsudveksling om affaldssortering og genanvendelse for erhverv i Viborg Kommune.
Formål	De kommunale affaldsordninger må i begrænset omfang lovmæssigt tilbydes private erhverv. For at skabe sammenhæng og styrke gode vaner på affaldsområdet i Viborg Kommune er det afgørende at skabe sammenhæng mellem affaldsordningerne for hhv. husholdninger og erhverv. Herved kan borgere og erhverv opleve en genkendelighed og fælles ejerskab.
Tid	2023
Sammenhæng og verdensmål	 Bæredygtighed Vækst og socialt ansvar 9 INDUSTRI, INNOVATION OG INFRASTRUKTUR 11 BÆREDYGTIGE BYER OG LOKALSAMFUND 12 ANSVARLIGT FORBRUG OG PRODUKTION 13 KLIMA-INDSATS 17 PARTNERSKABER FOR HANDLING

Strategisk miljøvurdering

Viborg Kommune skal i nogle tilfælde miljøvurdere planforslag inden endelig vedtagelse.

Ifølge Miljøvurderingslovens §2, stk. 1, skal der udarbejdes en miljøvurdering for planer og programmer som:

1. enten fastlægger rammerne for fremtidige anlægstilladelser til projekter eller medfører krav om en vurdering af virkningen på et internationalt naturbeskyttelsesområde under hensyntagen til områdets bevaringsmålsætninger, og
2. udarbejdes eller vedtages af en myndighed, udarbejdes med henblik på Folketingets vedtagelse af planer og programmer via en lovgivningsprocedure og udarbejdes i henhold til love, administrative retsforskrifter eller administrative beslutninger.

Iht. Miljøvurderingsloven skal planer, programmer og konkrete projekter miljøvurderes, hvis der svares ja på et af følgende spørgsmål:

1. Fastlægger planen rammer for fremtidige anlægstilladelser, der er omfattet af lovens bilag 1 og 2?
2. Kan planen påvirke et udpeget internationalt naturbeskyttelsesområde væsentligt?
3. Fastlægger planen i øvrigt rammer for fremtidige anlægstilladelser, der kan vurderes at få væsentlig indvirkning på miljøet?

Screening består derfor af en vurdering af planen i forhold til disse tre spørgsmål.

Viborg Kommune vurderer, at der kan svares nej til alle tre spørgsmål.

Affaldsplanen 2021-2026 indeholder ikke konkrete projekter og fastlægger ikke rammerne for fremtidige anlægsprojekter. Affaldsplanen beskriver, hvad Viborg Kommune vil arbejde med i den kommende planperiode. Planen sætter rammer for indsats over for borgere og virksomheder med henblik på at forbygge affald og håndtere affald miljømæssigt optimalt. Affaldsplanen indeholder ingen konkrete planer om etablering af nye anlæg, men derimod initiativ om at undersøge muligheden for etablering af nyt affaldscenter i vestbyen og udvidelse/optimering af eksisterende genbrugsstationer. Hvis det i relation hertil besluttet at gennemføre tiltag, der medfører anlægsmæssige aktiviteter, vil disse aktiviteter blive vurderet særskilt.

Planen vurderes ikke direkte at kunne påvirke miljøet væsentligt i negativ retning. Planen vil dog kunne åbne for yderlige planer og projekter, som så efterfølgende kan være omfattet af krav om en miljøscreening. Såfremt screeningen på et eller flere parametre viser "væsentlig indvirkning", udarbejdes miljøvurdering af projektet.

Affaldsplanen vurderes således ikke at være omfattet af Miljøvurderingslovens §2. Der er derfor ikke gennemført miljøvurdering af affaldsplanen.